

การพัฒนารูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 ของครูในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น
**Development of Coaching Model for Enhancing KKMUNI
Teachers' Instruction in the 21st Century Skills**

สุธาสินี แม้นญาติ

สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

Suthasini Maenyat

Office of Education, Khon Kaen municipality, Khon Kaen, Thailand

Corresponding author email: girlsutha17@gmail.com

Received: 30 Nov 2021

Revised: 29 June 2021

Accepted: 31 Dec 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 5) เพื่อเผยแพร่รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่ารูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เท่ากับ 82.14/89.07 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้หลังการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ครูมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 4 ด้านประกอบด้วย ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดรวบยอด และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามเกณฑ์ 80/80 มีค่าเท่ากับ 81.19/87.06 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบโค้ชสะท้อนคิด, การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Abstract

The development of coaching model for enhancing KKMUNI teachers' instruction in the 21st century skills consists of five goals of the study. These included 1) studying the status quo and need of coaching model for developing instruction in the 21st century, 2) developing coaching model for developing instruction in the 21st century, 3) trailing of coaching model for developing instruction in the 21st century, 4) evaluation of implementing coaching model for developing instruction in the 21st century, and 5) contribution of coaching model for developing instruction in the 21st century. The findings revealed that coaching model for enhancing KKMUNI teachers' instruction in the 21st century skills passed the effective criteria of 80/80 (82.14/89.07). It indicated that the coaching model held higher effective result than the determined criteria. It found that teachers held significantly (0.05) higher skills of instruction in the 21st century. Teachers' satisfaction on the coaching model for instruction in the 21st century was categorized into the very good level. And, eighty percentages of students got higher score of 4 skills (analytical thinking, creative thinking, conceptual thinking, and learning skills in 21st century) than 80 percentages. And, students' satisfaction on the KKMUNI instruction in the 21st century was categorized into the very good level.

Keywords: coaching model, instruction in the 21st century

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2500-2579) ขึ้นโดยได้เชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ซึ่งที่มาของปัญหาในการกำหนดแนวคิดการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี คือปัญหาการพัฒนาประเทศที่ขาดความต่อเนื่อง การกำหนดแผนพัฒนาและแผนยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย มีการจัดสรรและใช้งบประมาณแบบแยกส่วนทำให้ขาดความสมดุลและขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) กำหนดให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาไปสู่การทำให้คนไทยเป็นผู้มีความสุขตอบสนองการบรรลุผลประโยชน์แห่งชาติที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม สามารถแข่งขันระบบเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ ได้ ตามโมเดลประเทศไทย 4.0 เป็นความมุ่งมั่นที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value-Based Economy” หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนนวัตกรรมจากการขับเคลื่อนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรมเปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น การศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 เป็นการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรม เนื่องจากการเรียนการสอนในปัจจุบันยังเป็นการสอนให้ทำโจทย์ ผู้เรียนยังไม่ได้คิดเองทำเอง การนำเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์สำหรับนักเรียนเป็นความท้าทายของครูในยุคนี้การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นักเรียนจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออกแต่ต้องอยู่ในกรอบที่สังคมยอมรับได้และมีความคิดสร้างสรรค์การใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าเป็นความผสมผสานระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ต (Internet) ให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการค้นหาความรู้ เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญ การศึกษาจึงต้องสนับสนุนให้นักเรียนเข้าถึง Internet ได้ง่าย สถาบันการศึกษาทุกแห่ง

จำเป็นต้องสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานในการใช้อินเทอร์เน็ตการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นการคิดนอกกรอบหลักสูตรการเรียนการสอนควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักเรียนกล้าคิดนอกกรอบและรู้จักต่อยอดความคิดจากตำราเรียน และการมีปฏิสัมพันธ์ (Society Interaction) เพื่อสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของสังคมได้ ควรมีกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานเป็นทีมเพื่อการทำงานร่วมกันและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสร้างสรรค์ การเตรียมการศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ต้องเตรียมพัฒนาในหลายด้านที่สำคัญคือบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีอยู่อีกเป็นจำนวนมากที่ยังอยู่ในโมเดลยุค 1.0, 2.0 และ 3.0 กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มปฏิรูปโดยกำหนดให้มีการเรียนแบบ 2 ภาษา (Bilingual Policy) และสร้างทักษะด้านวิชาชีพเพื่อเศรษฐกิจเชิงอุตสาหกรรมและมีการพัฒนาความสามารถด้านการศึกษา จัดให้มีโรงเรียน คิดวิเคราะห์ (Thinking School) มีหลักการที่สำคัญคือการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาของการศึกษา การใช้วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รวมทั้งการใช้คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ด้านการคิดการใช้เหตุผล ใช้หลักสูตรคณิตศาสตร์ที่เน้นการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์การเตรียมการศึกษาจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน จัดหลักสูตรให้ครอบคลุมทุกคนทุกกลุ่มพร้อมทั้งปรับปรุงตำรา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรโดยต้องเปลี่ยนระบบการประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรโดยเฉพาะการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นการวิเคราะห์เป็นตามทักษะในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนของครูให้ตรงกับการนำความรู้ไปใช้และการพัฒนานักเรียน ให้รู้จักคิดเป็น สามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ต้องดำเนินการควบคู่กันไป

ความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ในศตวรรษที่ 21 เป็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาปรับเปลี่ยนความรู้ ทักษะและเจตคติจากเดิมคือจากการเน้นองค์ความรู้มาเป็นเน้นด้านศักยภาพและสมรรถนะบุคคลซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาวะทางสังคม ในศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุ สภาวะนี้เกิดขึ้นเนื่องจากอัตราการเกิดลดลง คนมีอายุยืนขึ้น ทำให้กระทบต่อการจัดการศึกษาคือบุคลากรทางการศึกษาจะขาดแคลนทำให้ต้องมีการขยายอายุการทำงานของประชากรเพิ่มขึ้น ดังนั้นการจัดการศึกษาจำเป็นต้องออกแบบสำหรับผู้สูงอายุมากขึ้น การเตรียมการศึกษาจึงไม่สามารถหยุดอยู่เพียงแต่วัยการศึกษาหรือวัยทำงานเท่านั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมองการณ์ไกลเตรียมวางแผนการจัดการที่ชัดเจนเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นด้วย

2. ความเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตคน การใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่ในศตวรรษที่ 21 จะเปลี่ยนไป เทคโนโลยีการสื่อสารจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก พฤติกรรมการทำงานของคนจะเปลี่ยนไป คนรุ่นใหม่ต้องการความสำเร็จและการยอมรับที่รวดเร็วมากขึ้น การยึดมั่นในองค์กรจะมีน้อยลง จึงเป็นความท้าทายของผู้บริหารที่จะบริหารทรัพยากรบุคคลให้เอื้อกับการใช้ทรัพยากรอย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรที่มีความสามารถสูงให้สามารถอยู่กับองค์กรไปให้นาน ๆ

3. การเข้าถึงเทคโนโลยี เยาวชนในในศตวรรษที่ 21 ใช้เทคโนโลยีจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเพื่อการเรียนรู้และการบันเทิง ครูจึงจำเป็นต้องสามารถนำเอาความรู้ประยุกต์กับเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ

เทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

4. ความหลากหลายและความขัดแย้งเกี่ยวกับศตวรรษที่ 21 หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ต้องปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงและเปิดกว้างกับความหลากหลายที่แตกต่างกันมากยิ่งขึ้น การทำงานเป็นทีมเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความสำเร็จทำให้เกิดความเป็นเอกภาพและเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนงานไปสู่เป้าหมาย

5. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ คนในยุคใหม่จะเป็นคนไม่ยึดติดอยู่กับการทำงาน มีความพร้อมที่จะเปลี่ยนงานใหม่ตลอดเวลา จะทำงานอย่างมีอิสระมากขึ้น ดังนั้นรูปแบบการบริหารจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ให้ได้

การใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนยุคศตวรรษที่ 21 เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ยุคใหม่โดยการใส่ใจของโค้ช ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนรู้ลักษณะดังกล่าวนี้ต้องกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน การจัดการเรียนรู้ต้องตอบสนองธรรมชาติของนักเรียนเป็นสำคัญ เน้นผลที่เกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียน มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการแสวงหาความรู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และมีการประเมินผล การเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง การเรียนรู้ไม่จำกัดอยู่เฉพาะห้องสี่เหลี่ยมเป็นการเรียนรู้แบบรอบตัว เกิดที่ชุมชนหรือที่บ้าน สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงจุดเน้นของการเรียนรู้เน้นการเรียนรู้จากรากเหง้า รู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ ลักษณะการจัดการห้องเรียนเปลี่ยนไปเป็น Learning Innovative Center (LIC) ที่ตอบโจทย์ความต้องการของนักเรียน บางครั้งจะเข้าไปเรียนในพื้นที่เพื่อหาข้อเท็จจริงและความรู้ในพื้นที่หรือใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดนี้สิ่งที่นักเรียนต้องการมากที่สุดคือการแลกเปลี่ยนกับผู้โค้ชเมื่อมีปัญหาติดขัดหรือต้องการความช่วยเหลือเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมหรือการแก้ปัญหาของสังคมในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้โดยใช้โครงงาน (Project-Based Learning) การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

หลักการโค้ชเพื่อการรู้คิดหรือการโค้ชสะท้อนคิดเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนที่ได้รับการโค้ชปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้โดยบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดและหาคำตอบที่ถูกต้องเพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้โดยไม่ใช้การบอกคำตอบให้กับนักเรียนลักษณะที่สำคัญของการโค้ชสะท้อนคิดเป็นดังนี้

1. กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความต้องการ ทำให้มีแรงจูงใจ มีความปรารถนาที่จะพัฒนาความรู้ ทักษะ และกระบวนการคิดที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (Transformative Learning)

2. ใช้วิธีตั้งคำถามด้วยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างกระบวนการคิดที่จะนำไปสู่การวางแผนและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3. นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนเองได้ มีการวางแผนและประเมินผล

4. มีการสังเกตและประเมินพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่เป็นจุดเน้นของการโค้ชในแต่ละครั้ง

5. ประยุกต์เทคนิคการสอนต่าง ๆ มาใช้ในการโค้ชนักเรียนให้เหมาะสมกับธรรมชาติและ ความต้องการของแต่ละคนในลักษณะการสร้างเครื่องมือช่วยเหลือผู้เรียน (Scaffolding) ขึ้นเพื่อ ช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

6. ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความเชื่อมั่น มุ่งมั่นในการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้น

7. ดำรงรักษาสิ่งที่ดี ๆ ต่าง ๆ ของนักเรียน ให้การสนับสนุนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ตัดสิน วิพากษ์วิจารณ์ หรือจับผิด

8. ประเมินผลการใช้โค้ชสะท้อนคิดด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงและนำ สารสนเทศมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

9. ดำเนินการโค้ชบนพื้นฐานของการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ความแตกต่างทาง วัฒนธรรมและความเชื่อของผู้ได้รับการโค้ช

การใช้คำถามที่ทรงพลังในการโค้ชสะท้อนคิดเป็นวิธีการที่จะช่วยกระตุ้นการคิดและ นำไปสู่การเรียนรู้ การใช้คำถามแบบเปิด การตั้งใจฟังการเปิดโอกาสรับฟัง การรอคอยและการ รับฟังอย่างจริงใจเป็นกลยุทธ์ที่จะระดมพลังความคิดของผู้ได้รับการโค้ชซึ่งกลยุทธ์ในการตั้ง คำถามที่ทรงพลังทำได้ดังนี้

1. วางแผนการตั้งคำถามล่วงหน้าโดยเป็นคำถามที่ต้องตอบสนองต่อจุดประสงค์การ เรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการถามในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์

2. หลีกเลี่ยงการใช้คำถามที่ชี้นำคำตอบ (Leading Question) เพราะจะทำให้นักเรียน ไม่ต้องใช้ความคิด

3. เว้นระยะเวลาให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบ โดยการตั้งคำถามแต่ละคำถามจะต้องเว้นช่วง ระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดแสวงหาคำตอบ

4. ไม่ย้าคำถาม การย้าคำถามหรือการถามซ้ำจะทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในคำถาม ของผู้โค้ชเพราะเกิดการเรียนรู้ว่าผู้โค้ชจะต้องถามซ้ำ ๆ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องสนใจคำถามของผู้ โค้ช

5. ด้วยคำถามที่ชัดเจน (Clear) มีความเฉพาะเจาะจง (Specific) เพราะคำถามที่ชัดเจน และเฉพาะเจาะจงจะทำให้ผู้เรียนมีประเด็นการคิดหาคำตอบ การตั้งคำถามที่กว้างเกินไปทำให้ ผู้เรียนสับสนว่าโค้ชต้องการอะไร

6. ถามครั้งละหนึ่งคำถามไม่ถามหลายคำถามในคราวเดียวกันเพราะจะทำให้คำถามลด ความสำคัญลง และยังทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนด้วย

7. ใช้คำถามที่หลากหลายได้แก่คำถามปลายปิด คำถามปลายเปิดตลอดจนการเชื่อมโยง สารที่ทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนให้ ความสนใจมากขึ้น

ผู้วิจัยเป็นศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแผนนโยบายการพัฒนา การศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ให้นักเรียนมีพื้นฐานการคิด การวิเคราะห์ การใช้เหตุผล มีแนวคิด ที่เป็นระบบเชิงวิทยาศาสตร์ และมีความตั้งใจที่จะพัฒนาครูให้มีแนวคิดทันสมัยในการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภายใต้กรอบแนวคิดพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้วยการ ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยวิธีดูคลิป รู้จักเก็บใจความจากคลิป สามารถคิดต่อ

ยอด มีการฝึกเขียนบันทึก จดบันทึก เขียน Mind Map เป็นต้น การใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิด เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ยุคศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น เป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยศึกษาเพื่อพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ตามนโยบายพัฒนาการศึกษายุคศตวรรษที่ 21

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

2.2 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

2.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

2.4 เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

2.5 เพื่อเผยแพร่การใช้รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3.2 ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้นหลังการใช้รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.3 ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับมาก

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ตามขั้นตอนของการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนทำวิจัยได้แก่

4.1.1.1 ข้อมูลพื้นฐานเป็นปัจจัยภายในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า เอกสารทางรายงาน แผนงาน ข้อมูลสถิติต่าง ๆ ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ย้อนหลัง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2560 - ปีการศึกษา 2562

4.1.1.2 สภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมา

4.1.1.3 วิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ไม่บรรลุผล

4.1.1.4 ทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.1.5 กำหนดเป้าหมายคุณภาพครูและนักเรียน ตัวชี้วัดคุณภาพครูและคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.1.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ระหว่างปีการศึกษา 2562 ถึงปีการศึกษา 2563 จำนวน 70 คน

4.1.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้รูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยขั้นศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานคือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ระหว่างวันที่ 17 - 25 พฤษภาคม 2562

4.2 การสร้างรูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ประกอบด้วย

1) แนวคิดการใช้รูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดของ Bryk, Cambu and Louis (1999: 751-781) Stoll and others (2006:228) King and Newman (2001:86-93) Hord, Z2004:184) Dufour and others.(2010:38-39) วิจารณ์ พานิช, (2559:139) แนวคิดในการโค้ชสะท้อนคิดจาก Mental Model แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูในโรงเรียน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการใช้ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู ในการจัดการเรียนรู้ด้วยโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ด้าน

การปฏิบัติทีม มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความร่วมมือกับเพื่อนครู ด้านการแนะนำการปฏิบัติงาน ด้านการสนทนาเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

2) แนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเน้นความสำคัญของภาคสนามและการวิจัยในองค์กรบริบทของโรงเรียนโดยผู้วิจัยมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในสถานการณ์ได้ตรงตามความต้องการ ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดของกมล สุตประเสริฐ (2537:171, พันธุ์ทิพย์ รวมสูตร (2540:60-63) สุภาวศ์ จันทวานิช. (2550:31), สุริยา วีรวงศ์ (2544:53-61) ขอบ เข้มกลัด และโกวิท พวงงาม (2547:3) Deshler และ Ewert (1995:7-8) Kemmis และ Weeks (1998:16-18) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดในการวิจัยปฏิบัติการเบื้องต้น ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น 2) เตรียมความพร้อมครู 3) พัฒนารูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 4) ดำเนินการพัฒนาครูตามรูปแบบที่สร้างขึ้น 5) นำเสนอผลงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ประเมินผลการพัฒนาครูตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

3) ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นพัฒนาร่วมกันแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อยคือการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

- ครั้งที่ 1 วันที่ 9-15 มิถุนายน 2562 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครู เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิด ณ ห้องประชุมโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

- ครั้งที่ 2 วันที่ 9-15 กรกฎาคม 2562 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครู เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง การใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ณ ห้องประชุม โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.2.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

4.2.2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสร้างรูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและผู้บริหารคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 70 คน

กลุ่มที่ 1 ครูผู้สอนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาตนเองด้วยการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำนวน 65 คน

กลุ่มที่ 2 ครูที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการจัดการเรียนรู้โดยการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 6 คน

4.2.2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ จำนวน 10 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษ จำนวน 6 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่หนุนเสริมความเข้มแข็งในการใช้รูปแบบ PLC จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความเข้มแข็งในการใช้รูปแบบ PLC จำนวน 2 คน

4.2.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.2.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2562 ถึง 25 สิงหาคม 2562

4.3 การทดลองใช้และประเมินรูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การทดลองใช้และประเมินรูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

ขั้นที่ 1 ดำเนินการจัดประชุมครูเพื่อชี้แจงผู้ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ทราบแผนปฏิบัติการโดยแจ้งให้ครูผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการปฏิบัติจริงในห้องเรียนโดยครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการนิเทศการใช้รูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนด พบปะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น วิธีการแก้ปัญหาที่ประสบความสำเร็จตามตารางเวลาที่โรงเรียนกำหนด

4.3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

4.3.2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ทดลองใช้รูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 และสมัครใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 70 คน

4.3.2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ประเมินผลทดลองใช้รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่ผู้บริหาร ครู และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ที่ปฏิบัติงานที่ อยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน

4.3.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่วิจัย ได้แก่

4.3.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

4.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้คือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ระหว่างวันที่ 26 สิงหาคม 2562 ถึงวันที่ 25 ธันวาคม 2562

4.4. การประเมินผลการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินผลการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ประกอบด้วย

4.4.1.1 ประเมินความสามารถของครูผู้สอนในการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น หลังจากใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิด เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ

4.4.1.2 ประเมินความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของครู ที่มีต่อการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ

4.4.1.3 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับอนุบาล ระดับประถม และระดับมัธยมศึกษา โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบง่ายด้วยการจับฉลากระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน ประกอบด้วยระดับอนุบาล 1 ห้องเรียน ระดับประถมศึกษา 1 ห้องเรียน และระดับชั้นมัธยมศึกษา 1 ห้องเรียน โดยใช้แบบสอบถามเชิงคุณภาพ แบบประมาณค่า 3 ระดับ

4.4.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

4.4.2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ อำเภอนาดูน ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอน ในปีการศึกษา 2562 และสมัครใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิด จำนวน 70 คน

4.4.2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินรูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา รวมจำนวน 70 คน และนักเรียนที่เรียนอยู่ในปีการศึกษา 2562 โดยเป็นตัวแทนระดับชั้นอนุบาล 1 ห้อง จำนวน 35 คน ระดับประถมศึกษา 1 ห้อง จำนวน 35 คน และระดับมัธยมศึกษา 1 ห้อง จำนวน 35 คน รวม 105 คน

4.4.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่วิจัย ได้แก่

4.4.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ทักษะของครูในการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น
- 2) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น
- 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ที่เรียนอยู่ใน ภาคเรียนที่ 1 - 2 ปีการศึกษา 2562
- 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้คือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ระหว่างวันที่ 26 ธันวาคม 2562 – วันที่ 31 มีนาคม 2563

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

5.2 เครื่องมือที่ใช้ประกอบการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่ “คู่มือการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิด” เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

5.3.1 แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

5.3.2 แบบประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

5.3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย

6.1 วิเคราะห์องค์ประกอบและกระบวนการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดตามแนวคิดวิธีการเชิงระบบ และประมวลสรุปข้อมูลด้วยวิธีการบรรยายเชิงพรรณนา

6.2 วิเคราะห์ผลทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

6.3 วิเคราะห์ผลความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

7. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

7.1 รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เท่ากับ 82.14/89.07 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

7.2 หลังการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิด เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ครูมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7.3 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดรวบยอด และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามเกณฑ์ 80/80 มีค่าเท่ากับ 81.79/87.06 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

7.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด

8. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

8.1 รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีประสิทธิภาพของรูปแบบโดยภาพรวมเท่ากับ 82.14/89.07 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้อาจเป็นผลเนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น เป็นโรงเรียนระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (มาตรฐานที่ 14) คือผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับดีเยี่ยม มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษามีการจัดระบบการบริหารงานสถานศึกษาเป็น 3 ฝ่าย ประกอบด้วยฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครองและบริการ ซึ่งครอบคลุมโครงสร้างการบริหาร 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานกิจการนักศึกษา งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการ งานการเงินและพัสดุและงานชุมชนสัมพันธ์ ตามหลักการบริหารจัดการศึกษา มีการบริหารงานโครงการต่าง ๆ ตามแผนงานที่กำหนดไว้ตามกระบวนการ PDCA คือ มีการประชุมวางแผนของแต่ละฝ่ายตามหน้าที่และความรับผิดชอบก่อนการดำเนินงาน ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว ประจำปีการศึกษา มีการตรวจสอบและสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายงาน และนำแผนงานมาปรับปรุงพัฒนา เพื่อปรับใช้ให้มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาอัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา นอกจากนี้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนได้มีการส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนให้แสดงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด

และความสนใจ เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยจัดให้มีบริการห้องสมุดเป็นแหล่งในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน รวมถึงการจัดมุมหนังสือหลังห้องเรียน อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้ทางอินเทอร์เน็ตที่สถานศึกษาจัดไว้ให้บริการในห้องสมุดและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตสื่อและกำหนดให้นำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนให้นำแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย มาใช้ในทุกกลุ่มสาระ ให้มีการนิเทศติดตามการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับกิจกรรมนิเทศภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในฝ่ายต่าง ๆ โดยจัดให้มีการประชุมประจำเดือน การประชุมหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ประชุมหัวหน้างานเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมตามโครงการที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทย ประเพณีท้องถิ่นให้ดำรงอยู่ได้แก่กิจกรรมวันสัปดาห์เดือนสิบ กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรม/โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น

โรงเรียนมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภคณกรักเรียน โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนานักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานสากลให้เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถปรับตัวสู่ประชาคมอาเซียน และได้กำหนดแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหาและมีความคิดสร้างสรรค์ รายละเอียดดังกล่าวข้างต้นเป็นปัจจัยพื้นฐานที่เข้มแข็งและส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพรูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น นอกจากนี้ผู้วิจัยซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์ เทศบาลนครขอนแก่นได้พัฒนารูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการเชิงระบบโดยการนำผลการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายการจัดการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรด้านมาตรฐานและตัวชี้วัด ทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ตามสภาพที่คาดหวังและสภาพความเป็นจริง เพื่อเติมเต็มทักษะที่ต้องมีมาก่อน (Prerequisite Skill) ศึกษา รูปแบบการจัด การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ ศึกษา รูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิด (Reflective Coaching) โดยวิเคราะห์หลักการ วัตถุประสงค์กระบวนการและการประเมินผลของรูปแบบดังกล่าว ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนารูปแบบ (Model) ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของแนวคิดการใช้โค้ช (Coaching) การตั้งคำถามในชั้นเรียน การใช้ระบบพี่เลี้ยง การจัดการความรู้ (KM) และการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของรัฐบาลชุดปัจจุบันเพื่อนำมาบูรณาการสร้างรูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิด เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพดังกล่าว

8.2 หลักการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ครุมีทักษะในการจัดการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงหทัย โสม

ไชยวงค์ (2557:บทคัดย่อ) ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 20 คน ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการศึกษาพบว่า

8.2.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู มีชื่อว่า “3P-CA Model” มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ การเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ การเผชิญสถานการณ์ การศึกษาจากตัวอย่าง และการฝึกปฏิบัติร่วมกับการพัฒนาวิชาชีพด้วยการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำอย่างต่อเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญนำไปสู่การส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษา 2) วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูในด้านความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และคุณลักษณะเฉพาะของครูประถมศึกษา 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparing: P) 2) ขั้นเสนอความรู้หรือทักษะ (Presenting Knowledge or Skills: P) 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practicing: P) 4) ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้ (Concluding and Applying: CA) 4) การวัดและประเมินผล 3 ด้าน คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครูประถมศึกษา ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะเฉพาะของครูประถมศึกษา และ 5) เงื่อนไขสำคัญในการนำแบบแผนการเรียนการสอนไปใช้ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านผู้สอน มีความเข้าใจองค์ประกอบของแบบแผนการเรียนการสอนและกระบวนการต่าง ๆ ทุกขั้นตอน มีความรู้ในด้านวิธีสอนที่ใช้ในแบบแผนการเรียนการสอน มีความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้ และคุณลักษณะเฉพาะการเป็นครูประถมศึกษา มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ ด้านอาจารย์พี่เลี้ยง มีความรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้และคุณลักษณะเฉพาะของครูประถมศึกษา มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ และด้านผู้เรียนมีความเข้าใจองค์ประกอบของแบบแผนการเรียนการสอนและกระบวนการต่าง ๆ ทุกขั้นตอน มีความเข้าใจเกี่ยวกับการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ โดยพบว่าแบบแผนการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.96/83.37

8.2.2 ประสิทธิภาพของแบบแผน พบว่า (2.2.1) หลังเรียนตามแบบแผนนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครูประถมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2.2.2) นักศึกษามีพัฒนาการด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก (2.2.3) คุณลักษณะเฉพาะของครูประศึกษามีพัฒนาการสูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก และ (2.2.4) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้แบบแผนการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

8.2.3 ผลการขยายผลแบบแผน พบว่า หลังเรียนตามแบบแผนนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครูประถมศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีพัฒนาการด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ คุณลักษณะเฉพาะของครูประถมศึกษาสูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

8.3 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด

8.4 ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดรวบยอดและทักษะการเรียนรู้ยุค 4.0 ตามเกณฑ์ 80/80 มีค่าเท่ากับ 81.79/87.06 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับอภิรติ ไชยกาล (2557:49) ได้ศึกษาพัฒนาการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองบนฐานของวัฒนธรรมและชุมชนโดยบูรณาการแนวการสอนพูดและการฉบับภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารสำหรับนักเรียนในช่วงรอบต่อระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการนำรูปแบบไปทดลองใช้พบว่า ตัวอย่างประชากรมีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถในการสื่อสารหลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนรวมก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรุ่งทิพา บุญบุตร (2554: 54) ได้พัฒนากระบวนการสอนภาษาไทยโดยใช้การจัดการความรู้ จากผลการทดลองกับนักเรียนกลุ่มทดลองคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 นั้นผลการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนดีขึ้นเมื่อเทียบกับผลการเรียนที่ยังไม่ได้ใช้กระบวนการจัดการความรู้ และสมเกียรติ ทานอก วาสนา กิริติจำเริญ ธัญรัตน์ จอกสถิต และณัฐธิดา ภูบุญเพชร (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง coaching and Mentoring สำนักงานเขตการพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ผู้เข้าร่วมโครงการประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 4 คน และครูจำนวน 90 คน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

8.4.1 หลังเข้าร่วมโครงการผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครู มีสมรรถนะด้านความรู้ อยู่ในระดับดีและด้านการปฏิบัติงานผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครู มีสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี

8.4.2 สมรรถนะพื้นฐานด้านความรู้ของครูหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสมรรถนะพื้นฐานด้านการปฏิบัติงานของครู หลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

8.4.3 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring อยู่ในระดับต่ำ ศึกษานิเทศก์มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง และครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง และโดยภาพรวมผู้ร่วมโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาครู อยู่ในระดับปานกลาง

8.4.4 เมื่อสิ้นสุดโครงการผู้บริหารมีความสามารถเกี่ยวกับการสอนงานและให้คำแนะนำโดยประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม ประเมินโดยครูอยู่ในระดับดี ศึกษานิเทศก์ประเมินความสามารถของตนเองเกี่ยวกับการสอนงานและให้คำแนะนำอยู่ในระดับดี ประเมินโดยครูอยู่ในระดับดี

8.4.5 ครูส่วนใหญ่มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับดี

8.4.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ครูกำหนด และส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้

8.4.7 ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูมีความพึงพอใจต่อโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8.5 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้โค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการใช้โค้ชสะท้อนคิดพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้เรียนรู้สาระวิชาทั้ง 8 สาระโดยใช้วิธีการกระตุ้นให้คิดด้วยการใช้คำถาม ที่ทรงพลังทำให้นักเรียนมีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้ สนุกในการเรียนรู้ ไม่เบื่อในการเรียนนักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ดีขึ้น โดยผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดรวบยอดและทักษะด้านการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้นร้อยละ 87.06 หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2552: บทคัดย่อ) และครูที่พบว่าครูวิทยาศาสตร์ ผู้ทำหน้าที่นิเทศและครูวิทยาศาสตร์ผู้ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้มีความพึงพอใจต่อรูปแบบ การนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์เห็นด้วยกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีแนวความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการศึกษาของวชิรา เครือคำอ้าย (2551: บทคัดย่อ) พบว่า ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศในระดับมากที่สุด โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยมาก นอกจากนี้จากการทบทวนผลการศึกษาของไพโรจน์ บุญลักษณ์ศิริ (2549: 390) เรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาแพทย์กับการเรียนกลุ่มย่อยแบบใช้ปัญหาเป็นหลักร่วมกับการใช้ทักษะการแพทย์เชิงประจักษ์โดยศึกษาในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 จำนวน 55 คน ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ พอใจกับการเรียนรู้ในระดับปานกลาง และพบว่าบทบาทของผู้สอนมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 การผลักดันนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำรูปแบบการใช้โค้ชสะท้อนคิด ไปใช้อย่างจริงจังและเห็นผลโดยจัดงบประมาณประจำปีเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวคิดการนำรูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เพียงพอเพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

9.1.2 ควรนำรูปแบบโค้ชสะท้อนคิดที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรศึกษาและทำความเข้าใจแนวคิด หลักการ และขั้นตอนของรูปแบบอย่างละเอียดก่อนเริ่มดำเนินการใช้รูปแบบ เมื่อมีความเข้าใจอย่างแท้จริงแล้วจะสามารถขับเคลื่อนรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

9.2.2 ควรจัดให้มีการนำระบบการโค้ชในการใช้รูปแบบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมขององค์กรได้แก่การโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coach) การโค้ชโดยผู้บริหาร (Administrator coach) การโค้ชโดยเพื่อนร่วมงาน (Peer Coach) และการโค้ชตนเอง (Self-Coach)

9.2.3 ควรจัดให้มีการใช้การโค้ชสะท้อนคิด ที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครูทุกสาระวิชา และบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดเพื่อเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาศักยภาพร่วมกันโดยให้ความสำคัญกับการโค้ชสะท้อนคิด (Reflective Coaching) ให้สามารถถอดบทเรียนภายใต้การโค้ชสะท้อนคิด

9.2.4 การดำเนินการใช้รูปแบบจำเป็นต้องมีการวางแผนระยะยาว มีการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับและศรัทธา เพื่อให้สามารถเรียนรู้ร่วมกับโค้ชผู้เชี่ยวชาญได้อย่างราบรื่น

9.2.5 ควรนำแนวคิด วิธีการใช้รูปแบบโค้ชสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ไปเผยแพร่ทางวิชาการให้โรงเรียนในเครือข่ายเทศบาลได้ทราบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ

10. เอกสารอ้างอิง

- พัชรี สร้อยสกุล. (2559). การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก. (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.ชลบุรี.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2557). โรงเรียนผลิตภาพ : สัตตทัศน์เพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2559). เอกสารประกอบการบรรยาย การศึกษาไทย 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. สืบค้นเมื่อ 7 เมษายน 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.dpu.ac.th/ces/upload/content/files/2559.pdf>.
- ไพโรจน์ บุญลักษณะศิริ. (2549). ความพึงพอใจของนักศึกษาแพทย์กับการเรียนกลุ่มย่อยแบบใช้ปัญหาเป็นหลักร่วมกับการใช้ทักษะการแพทย์เชิงประจักษ์. *สงขลานครินทร์เวชสาร* 24(5), 389-393.
- รัตนารณ วามะสุรีย์. (2550). การศึกษาการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.

- วชิรา เครือคำอ้าย. (2552). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา*. ๖ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ตลาดพลับลิเคชั่นจำกัด.
- สมคิด บางโม. (2544). *การบริหารการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2540). *เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุรเชษฐเวชพิทักษ์. (2555). *รากฐานแห่งชีวิต วัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- สุพล ธรรมมดี, ศนีย์ จันอินทร์ และคงกฤษ ไตรรงค์. (2553). *อาศรมศิลป์วิจัย: การวิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้แนวจิตตปัญญา. โครงการเอกสารวิชาการการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ลำดับที่ 8*. นครปฐม: เอมี เอ็นเตอร์ไพรส์จำกัด
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). *สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2554). *แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น*. เชียงใหม่: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล. (2558). *เทคนิคการนิเทศ : ระบบพี่เลี้ยงและการให้คำปรึกษาเป็นวิทยากร*. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <https://panchalee.wordpress.com>
- อารมณ สนานภู. (2539). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- อานวยรุ่งรัมย์. (2525). *การสอนวิทยาศาสตร์แบบก้าวหน้า*. มหาสารคาม : ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
- Fullan, M. (1999). *Change Forces : The Sequel*. London: Falmer Press.